

Государственный бириэмийэ лауреатъ МИХАИЛ СЕМЕНОВИЧ ТОЛСТОУХОВ

„Бастакы уочараттаах сорук—эти ылышыны улаатыннары. Ону быһаарар түһүар биңиш бары кыхтарбытын уонна резервэлэрбитин толору түһаныахха, эт бары көрүнгнэрин онорууну улаатыннары ситиһиәххэ, наада.“

(ССМП КК от ыйыназбы (1978 г.) Пленумын таб. П. И. Брежнев таңырааттын-

ЭТ БАРЫ корынчарлттың жаңа штаминизаңынан уочыл киңінен жаңырғаның штаминаттың сұлгы ата биңр бастылғана. Ол да ишін Салы спирттар сұлгы штаминде түрүн хайласқаты — экса айнаң түрдөен штамин.

Киши республика чулуу сыйыншаттарын ошттарын дэлчилийн үоротан, сатабылаахтык түннан сыйтан сый ахсаны байгуулж көрдүрүүтүн түпсөрөн ишэр. Ол курдук хашынын учи бишр сыйта, сыйлармын эзэн захтахха, 867 бийттөн 742 күпүнүү ылан торуух деловий тахсамалтын офтотунан 85,6 бириминчтага тиесиз. Ити республикада үрдүк көрдүрту.

Чулук сыйынтын төхсүнинүгө базар хас 100-түү
сыагиттынан 80-пүү центнер эти мазаң, оройон орто
кордурүүтүн 30 центнеринин аларда. И. С. Толстоухов
онорбут этин байзга турар сывната сохбодун гишет-
ти 32 соли, 52 харч чапчаки. Иги суютутар оңус пы-
тилеккя балстани уу сыйлагар 25400 солкуубайдыл
шарале барыс ылымынша, сыйлы этик реальтельсенд
98,1 биримдигиз таардилини.

МИХАИЛ Селенович көрөр 100 салгытын тоботуттар
даттоңбуттун бирбайына 1976 салдааха 7,7, 1977
салдааха 8,45, 1978 салдааха 8,03 таңынчталы.
Ити республика орто көрдүрүүттөв 2,27; 2,2; 2,25
бөрзийниншил ардун. 1976—1978 салларга 1 цент-
вер салгы этии байзар түрар салыната республика үр-
дунан 116 солж. 70 харчига, оттон оройонкы 109
солж. 50 харчига тишибит булактармын. И. С. Толстоу-
хон шөөрбүт этии 1 центвер 82 солж. 60 харчига түр-
бута. Ити кам устата салгы этии реңтабелини респуб-
ликара 15,4, оройонкы 51,9 биржанын булактуу. От-
тон чулкуу салгынын ити көрдүрүүнүн 63,9 биржанын-
да индабытта.

М. С. Толстохов каниккى 11 салыг үлгөттүн сурүү
кордору түшүнүр маныктар (бастаки колонкада—сыла,
ишикка—бөвөг салтыны тұзғандах интиң биріншіз-
ла, үйнел—торуодаттээз бир атсаны, тордусы—күлү-
ту олым биріншізла):

	1968 c.	1969 c.	1970 c.	1971 c.	1972 c.	1973 c.	1974 c.	1975 c.	1976 c.	1977 c.	1978 c.
	100,0	98,0	100,0	99,1	100,0	97,0	97,3	98,6	97,4	100,0	100,0
	76	73	70	73	77	73	85	84	90	81	85
	80,2	84,0	100,0	98,6	58,4	73,9	81,9	84,0	84,4	100,0	96,5

Кесторун курдуу, сыйгынан үзгөтүү түмүкчөрөр, эриз-
дохсунук үүни. Урдаан шаалдар. Оттон оройуюнгыра чи
сылдар башар ээг усулубуйдалар, сүйү интиштігэр ба-
шын майдастасах дындар буолаттара.

Дээ шинийн үзэлжлийн сүнчийн шинжчин үрэлж хадамч-тэбээрэх бородуусуйбытийн онцлог таңдрынга үүсүүч.

чу үрдүк көрдөрүлгөлөрдүн синтези. Карт Маркес аттынан соңхыл Мүгүлділдөрдүн оғделелестин Төвөй Дарыгинадын бирягъездешин сыйлембейткішті Михаил Семёнович Голеттоуков ССРС 1979 ынталдауды Государственный биохимийстин наураеатын үрдүк затын ыдар чыкстаны.

Манимай түгөн тұжырымдардың жиынтығынан болады?

ТУОХ ХАНИМК инине М. С. Толстоухов салындын
үердөн шиттеге атыштарды таба сүүмдердирип. Билял-
тин курдук, түтүгэй атыштардың ханан да
бырахпаттар, күейзин-хайлан салгаттан саңга маччиризи
изөх сирдаринен хастараллар. Ошыттаал сыйлыны
атыштарға 15-16 биңни туттарар; оттоң эдер атышы
20-25 субан сыйлыны үердүүр. Канин уер атышы
бөрт кыра саңыттай тилан ылар. Ошо сүрүнинен же
избески атыш актерьлерди, удьуордармын үтүе хана
чыстыбаларын учтуултуур. Уерде тутумгүй атышар овот
афатын удьуордаачы, күн-дымын үсүлүбүйтшүй дәреке
ни түлүүбүгас будааччы. Сыйлыныт үердөрнүн сүүндер
дәнгүлгү эдер атыштарға кырдааас биләрни кыбыти
сыңарааччы. Төрө дистеххэ, эдер сыйлылар кырдаа
настары кытта ханымластахтарынын үчүгүй ханымла
спидарни дабигис будааччылар, оттоң нааң кырдаа
тар үердустахтарынын торуохтарга аккыраң будааччы
юниң илеминен оттүнин түрүрдөн ташынын сопи.

указанных наименований, учреждений и организаций. Оно М. С. Толстых в бывшем селе Красногородка.

Михаил Семенович сыйлығын уратысынанын туңи-
ни көзөнір наадалаах. Ханың барадарының көзінде
басылғанда, ушта иччиттікten улахан тутулуктаа.
Кенин сыйланы ханаң даваны аныкса саба тұнаң түр-
бет, курууқ наалдыр, бейзигар сыйнарар үстөсөн.
Сыйланы толесінде анатарыгар оту, турорах бурдату
толғасынан даар ынтымынга уараттар. Ол үзини күдүм-
сүтар (үйнэс синекка: Михаил Семенович уаһалары
толғасынан анатар).

— Балыкти бастакы чачырылган тымнышылар түйнек-
нер кіра сылғы чачайтар, узаканың бына түйер күн-
норә үүчинчеләр. Оноң миң солтасы 20 күнүттөн олун-
ыу ортутур дәлри тағыйдары эбни айылмакта килде-
реоччынын. Оңчыда тымныш майдарга күнгизирин-тааста-
рын әйнектебеттір. Тынсында сылғы сипаттады да
онда сарсышарда өздөттөн (7—8 часка) ету, күштүн
туорах бурдату берареччины. Ол кәнінштеге эбни айы-
лыктарының сиәбіт сылғылар төлеүнен ханаң, аныл-
дар, изделдер, хөпөлдер.

Быйыз сылгыса сочко күнбараңа сух қыстам буларай динбен. Күнүпүн олар көңизди үйнүте, оттөммөх хедүң да-үрге. Олан сылты ханымыз баш. Ол ғышан бараң үрөхтөр, үрүйелар изчекиргизэ күнүпүнү ҳалсан уүүтгар хая тойнудар. Ити сылты ханымызгар саралтох болтугуну аралар. Быйыд от ханчыстыбат ханман даваны молгох. Ол кира сылкыны коруткун-хариймынын эмис үтсүгурдадар,—длан кайсыр чуллуу сипкынын байетки ұлотта-ханийнын, дымын кириктин түтүнан.

МИХАИЛ КЫРЫ ЗАДАРНИЙ ТУЛАЗЫХ ХАЛБЫЧА. 1951 СЫЛЛАВАХТАН ОЧЧОТСОРУ М. ГОРЬКИЙ АЗЫШАН КОЛХОЗНА УЛОТТИН СЫЛЛАВАБЫЧА. КЫЛЫГАНЫМ, КЫНАМЫСЫЛЛАВЫҢ АЖИЯ СОТОРУ СЫЛГЫНЫТАЗАН АЗАЗБЫГТАРА. ОЛТОН ЫЛДА КУЗ БҮТГҮҮНҮГЭР ДИЭРИ ТЕРӨӨБҮТ-ЧОСКАРБИТ ТАЛЕЙҮТТЕН ХАРЫС СИРИ ХАЛБАРДЫБАККА БЕЙШТИН ТАПТЫМР ИДАТИОНДУ ЧАЛДЫН.

Михаил Семёнович биңргэ үтәлинир тиббәристандарында күттә куруул сұбылдаңаңчи, уенсай тыны булаачы, Мұназарар болшүрүостардан специалисттардан ыйынталғачы. Қиқимдер ыйыныларын халбаңа суюх төлөрөччү (ортоку снимокка: Толстоуховтаах тың ханаабыстыратын управлениеңиңындығының инциденттер зоотехника А. Е. Малышевтың ханының маршруттың чөлжайында).

М. С. Толстухов—сэтэ ово амарах азат. Кэргээн Ани Иппонентьевийн дэгэд үзүүнэ. Ихин улахан туллары Советский Арийнга сүлгүснэлээ сэлдээллэр. Үүгчээр Кеша Төлөй Диринээр фермаа үзүүлж. (алтарах синемог: Толстухортай ньадагчид)

ЧУЛУУ СЫЛГЫНЫТ производствора урдук сийиши-
лерин ишни Улз Албан Датын III степение орденчынан
наварасадаламынта. Кини түбүн НХСБ-тап Түрүг-
чүт уонна Боронкса медалларда киңиргөсөлдер.

Сүйүү изитинин I кылластинах экинчина, коммунисти-
ческий узударнинг, социалистический куточкалыны
түйгүни, ССРС Государственин барыжыпшигин да-
шыната, ишчакт наставника Михаила Семеновича Толстогу-
лов билгиги күргөйрөн күнүүгөр, Өзгөчин үзүншөр сөздөр-
дар. Ишениктин давамы кини аессе уччырайдик үзүнчи-
негер, урдук кирбийлтери ызырыгар саларбара жабап-
тады.

Михаил Семенович уонча сыйлашыпта Одууулук таң уонна Хөтөөбөттөн атызыр убайалары атасаңа халы уларның тата. Олор билгигин бертеэхэй түмүгү биэралдар. Оттон бейзэ биас сыйлашыты Субуруусын атынын сөвхөз Болтөнгөтүтар уонча убаданы биэрбите. Ити этилдийттөргө, салмай қылаабаптай, атызырдары аччыгый саасирыттан дынатитин тарилалар эзаны орадук судургутутарым балызинаххэ наада. Кырдъава атызырдары дынатитин үүғинук халың азатыны, эзин таалары зөрөйр. Холобур, Михаил Семенович быйын сөсө Халиматтой азалбыт сажа бертуода атызырдары дойнодыларында күнүүкүн сөзүнүн таң

1954—1955 се. М. С. Толстоухов Ленинскай оро-
бунтаян Мөгэдэктай учила Госкомюшаттан абалтас-
быт Мандат, Элээс, Мэнж атыырдарын төрүүхтэр
сүмийн астар, уурутга, чартан бынан тутууга элчимтэ-
йи суохтар.

Билди турар, байырги усулубойбагылтар чөр салтыны тегүрүк сүл усташып көрөргө-хардайтара береттава ончукузлах албек күрү-жанаң шада. Оз піши Михаил Семенович бу болшуврооса утмактастың шалсың үлемшир. Осугчы тектардаах Налбар аланың ертегичи үттү бутайдын түс-түспе далдарга араартапта. Ол далдарга билдірілген төрөтөр, атшырдары халбар, хултун иры ақадар, кызы смығылары зағызы анардан анатып түскесінде салынған тоннажа бергестенин.

БЫЛДЫРЫНЫШЫ курдук көмчі хайындах кыстак
ка Михаил Семёнович хара күнгілгүттән чугастарды
сирі телору көріпші атышы уордарин аналлах мәр-
шрут биынытынан хастанағы, ырыланызабыт, дұ-
дайбітті оттузарған биба тұнбержакқа әрдатен зәнін ана-
тынға пішіорбіті. Биши, үгес курдук, убандың ийзитті-
тен дылыттын корон арааразчы. Арааразлабыт уба-
напар бастын утия тудайнахеыйан зәнін азынан

